

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенці (Польща)
Університет економіки в Братиславі (Словаччина)

V Міжнародна науково-практична конференція

**“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІ І ВИКЛИКИ”**

Збірник тез доповідей

11-12 квітня 2023 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 10 від 26 квітня 2023 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачєво, 11-12 квітня 2023 р.). – Мукачєво: МДУ, 2023. – 195 с.

Відповідальний за випуск: ХАУСТОВА Ксенія – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

Технічний редактор: ПУГАЧЕВСЬКА Катерина – к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму.

У збірнику тез за матеріалами V Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

*Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету
за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>*

©Мукачівський державний університет, 2023

© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2023

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ РЕГІОНАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКИМИ ПРОЦЕСАМИ

ГОБЛИК-МАРКОВИЧ Н.М., ХАУСТОВ С.О. СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ У РЕГІОНІ	57
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Н. О. ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ РОЗВИТОК В УМОВАХ ПОДОЛАННЯ ЗАГРОЗ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	59
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., МИКУЛАНИНЕЦЬ В. В. ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ КОМПЛЕКС РЕГІОНУ ЯК ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ	61
РАШКЕВИЧ О.А., ТОВТ Т.Й. СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТЕНЦІАЛУ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ	63
ФЕЄР А.Є. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГІРСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	66
ХАУСТОВА К.М., ЛАКАТОШ В.В. ОРГАНІЗАЦІЯ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ РЕГІОНУ	68
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В., САХНО Л.Є. РОЛЬ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ	70
ПАПП В.В., БОШОТА Н.В., БІЛКЕЙ К.Т. РОЛЬ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ У СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ	72

СЕКЦІЯ 3. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМИ ПРОЦЕСАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

ВОРОТКОВ В.О. ОБГРУНТУВАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ ПОЗИЦІОНУВАННЯ ТОВАРІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕННОСТІ	75
ДЕНИСЕНКО М.О. ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	76
КЛИМАШ Н.І., ГРАБОВСЬКА Н.В. ТРАНСФОРМАЦІЯ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ	78
КУКУРУДЗ Р.С. ТЕНДЕНЦІЇ ПРОПОЗИЦІЙ В ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	81
КУЛІНІЧ Т.В., ТИМЧИНА Ю.А. РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ СФЕРИ ПОСЛУГ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	82
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., БАБИНЕЦЬ А.В. ЗАСТОСУВАННЯ КОУЧИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УПРАВЛІННІ ПЕРСОНАЛОМ ТОРГОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	86
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ЧАБАН О.В. УПРАВЛІННЯ КОМУНІКАЦІЯМИ ПРИ РОБОТІ НАД АРХІТЕКТУРНИМИ ПРОЕКТАМИ	88
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ПЕЛЕНКО В.В. УПРАВЛІННЯ ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ОПТОВИХ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	92
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ПОПОВИЧ В.В. КОНЦЕПЦІЯ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ СЕРЕДОВИЩА	95
МАРИНЕЦЬ А.В., ТОВТ Т.Й. ОСОБЛИВОСТІ КОМІСІЙНОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ	98
МАСЛИГАН Р.М. СУТНІСТЬ АДМІНІСТРУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО РОЗВИТКУ КІБЕРСПОРТИВНИХ КЛУБІВ	100
МИКУЛАНИНЕЦЬ С. І., ІВАНЧИК С. І МУЛЬТИНАЦІОНАЛЬНА КОМПАНІЯ: КРОС-КУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ	102

науково-практичної конференції (2-3 червня 2017 р.). – Київ, 2017. – Частина II. – С.76-78

3. Токар Я.І. Фінансово-кредитне забезпечення розвитку підприємництва в гірських населених пунктах / Я.І. Токар, В.В. Гоблик // Економіка та суспільство : електронний науковий фаховий журнал. – Мукачево, 2017. – №11. – С.481-484
4. Гоблик В.В. Перспективи розвитку туристично-рекреаційного комплексу гірських територій регіону в контексті сталого розвитку Карпат / В.В. Гоблик // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції “Сталий розвиток Карпат та інших гірських регіонів Європи” (м. Ужгород, 8-10 вересня 2010р.). – Ужгород, 2010. – С. 242-244
5. <https://www.kommersant.uk/articles/shveytsariya-vozglavila-reyting-luchshih-stran-miravelikobritaniya-na-vosmom-mestey>

УДК 338.58:65.014

К.М. ХАУСТОВА

кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

В.В. ЛАКАТОШ

здобувач ОС «Магістр»
спеціальності 242 «Туризм»
Мукачівський державний університет
м. Мукачево, Україна

ОРГАНІЗАЦІЯ СПОРТИВНО-ОЗДОРОВЧОГО ТУРИЗМУ РЕГІОНУ

Розвиток спортивно-оздоровчої діяльності є важливою складовою регіональної політики, що як прямо, так і опосередковано впливає на соціальний, культурний та економічний потенціал регіону, є одним з визначників його конкурентоспроможності та рівня добробуту громадян.

Як зазначає Цимбалюк С., «на сьогодні місцеві органи самоврядування наділені достатніми повноваженнями щодо сприяння розвитку спортивно-оздоровчої сфери в регіоні шляхом визначення пріоритетів розвитку території, які зазначаються у стратегії, фінансування відповідних проектів спортивно-оздоровчого спрямування. Зокрема до повноважень органів місцевого самоврядування належать: управління закладами фізкультури й спорту, оздоровчими закладами, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення» [1].

Реформа децентралізації дає можливість місцевим органам влади не очікуючи вказівок від вищих інституцій виявляти ініціативу, планувати та розвивати спортивно-оздоровчу діяльність на свої території. Варто зазначити, що на сьогодні рівень розвитку фізкультури і спорту а також самої спортивної індустрії є одним критеріїв формування конкурентних переваг, що свідчить про якість життя населення у регіоні та стимулює розвиток людського потенціалу, сприяє активізації міжрегіональних та міжнародних контактів, слугує одним із засобів мобілізації населення та створення позитивного соціального клімату, стимулює розвиток супутніх сфер, зокрема туризму. Окрім того, наявність та будівництво сучасних об'єктів інфраструктури у регіоні створює мультиплікативний ефект для інвестування у розвиток інших інфраструктур (туристичної, фінансової, інфраструктури зв'язку), що позначається на розвитку інвестиційного потенціалу регіону загалом, зростанні кількості робочих місць та бізнес-активності.

Основне завдання регіонального управління сферою спортивно-оздоровчої діяльності є забезпечення на відповідній території ефективної реалізації державної політики та Стратегії розвитку фізкультури і спорту з урахуванням регіональних чинників та особливостей, збалансування історичного досвіду та сучасних інноваційних тенденцій.

Спортивний туризм знаходиться на перехресті системи фізичної культури і спорту та туристичної індустрії. Він виконує різноманітні функції: оздоровчі, пізнавальні, рекреаційні, виховні, спортивні, економічні та інші. Якщо говорити про перспективи розвитку спортивно-оздоровчого туризму, то слід звернути увагу на його соціальний характер. Тому що, на відміну від інших форм відпочинку, він доступний для більшої частини населення [2].

Важливо підкреслити, що важливим чинником стимулювання фізичної активності та спорту серед населення є наявність сучасної та розвинутої інфраструктури. Як зазначено у Стратегії розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року: «В Україні не вистачає сучасної, якісної та доступної спортивної інфраструктури, яка є основою для занять руховою активністю та спортом. Це є проблемою сфери, яка накопичувалася роками та суттєво гальмує її розвиток. У сучасних умовах у провідних країнах світу дуже велику роль у розвитку спорту та фізичної активності відіграють місцеві органи влади, які несуть відповідальність за розвиток спортивної інфраструктури» [3].

В Україні існують усі передумови для розвитку галузі спортивно-рекреаційного туризму. Про це свідчить географічне положення країни, сприятливі кліматичні умови, різноманітність рельєфних маршрутів та історико-культурна спадщина. Водночас, існує ряд проблем, що перешкоджають розвитку спортивно-оздоровчого туризму, зокрема стан спортивної інфраструктури у багатьох регіонах потребує суттєвої модернізації, брак спеціалістів у галузі спортивно-оздоровчого туризму, низький рівень інноваційної активності галузі, не сформованість спортивних традицій та низький рівень популярності серед молоді, брак фінансування.

З початком війни в Україні змінилось усе і це відчув на собі кожен громадянин країни. Постраждали всі сфери та галузі, в том числі, сектор туризму. Важко уявити, як в таких надскладних умовах можна подорожувати не лише з метою переселення до більш безпечних місць, а й можливості хоч на якийсь час втекти від жахливих реалій, що принесло за собою повномасштабне вторгнення. Значна кількість об'єктів туристичної та спортивної інфраструктури, особливо у східних та південних областях зруйновано внаслідок бомбардувань і потребуватимуть відбудови. Надзвичайно гостро постають питання фінансування даної сфери в умовах війни та післявоєнного періоду, оскільки у пріоритеті відбудова насамперед об'єктів соціальної сфери, житлового комплексу, критичної інфраструктури.

Так, в умовах війни навряд чи можна говорити про розвиток туризму. Але як для економіки, так і суспільства важливо зберегти хоча б частину його діяльності. А після завершення важкого періоду – спрямувати зусилля на його відновлення.

До дієвих засобів розвитку туризму в Україні можна віднести розширення мережі транспортних коридорів. Впровадження висококваліфікованої, скоординованої системи дій щодо впровадження туристичних технологій на прикладі розвинутих країн, інформаційні електронні довідники готелів, туристичних маршрутів та фірм, вартістю послуг, досконалість нормативно-правових правил, умов перетинання кордонів, збільшення інвестицій для розвитку туризму, покращення умов для туристичного підприємництва [4].

Після закінчення війни, розвиток спортивно-оздоровчого туризму потребуватиме додаткової уваги з огляду на потреби суспільства у контексті розвитку людського потенціалу. реабілітації постраждалих осіб та учасників бойових дій. Перспективи розвитку спортивно-оздоровчого туризму лежать у площині комплексного підходу до

регіональної політики із урахуванням потенціалу розвитку туризму, рекреаційного комплексу кожного регіону та упровадження передового міжнародного досвіду в цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Цимбалюк С. Сутність та економічна роль спортивно-оздоровчої сфери регіону. Економічний дискурс. 2021. Випуск 1-2. С. 57-65. DOI: <https://doi.org/10.36742/2410-0919-2021-1-6>
2. Писарева І. В. Дослідження сучасного стану та перспектив розвитку спортивного туризму в Україні. Економіка та суспільство. 2021. Випуск 3. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-33-70>
3. Стратегія розвитку фізичної культури і спорту до 2028 року. Міністерство молоді і спорту України. Київ, 2020 р
4. Александрович Н. О., Скіндер Н. В., Огурцова О. П., Торянік І. П., Тетеріна Т. А. Розвиток спортивно-рекреаційного туризму в Україні. Scientific Journal «ScienceRise». 2019. №5(58). DOI: 10.15587/2313-8416

УДК 338.486

В.В. ПАПП

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

Н.В. БОШОТА

кандидат економічних наук, заступник головного бухгалтера,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

Л.Є. САХНО

здобувач вищої освіти
спеціальності 242«Туризм»,
Мукачівський державний університет,
м. Мукачево, Україна

РОЛЬ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИХ ТЕРИТОРІЙ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ

Екологічний туризм дуже часто розглядають як найоптимальніший вид туристичної діяльності як для економіки, так і для навколишнього середовища. Однак, без визначення чітких норм та правил, цей вид туризму може викликати багато проблемних аспектів для природно-заповідної території та місцевої громади, на якій він здійснюється.

Мета дослідження полягає у визначенні соціально-економічних аспектів використання природно-заповідних територій для розвитку екологічного туризму в Закарпатській області.

Дослідженням ролі природно-заповідних територій для організації екологічного туризму займаються багато вітчизняних науковців, таких як Депутат М. [1], Герасименко В. [2], Смаль В. [3], Теодорович Л. [4], Царик Л. [5] та ін.

Багато дослідників стверджують, що екотуризм відповідає більшості цілей, зазначених у визначенні сталого туризму, оскільки це інструмент як для розширення соціальних можливостей, так і для довгострокового економічного розвитку місцевих

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>